

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

324. An, & quaiter Minores resignare possint sua beneficia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

rum resignationum factarum ante promotionem. Quia nec necessariam esse derogationem; sed quod exolevisse jam dictam regulam, placere multis, dicat ibidem Chok. Certè Paris. loc. cit. à n. 27. plurimorum adducit testimonia, qui etsi ipsi plurimo tempore fuerint Revisores supplicationum, Sollicitatores expediendarum literarum, Expeditores literarum ad plures Episcopatus, Abbreviatores sub Paulo IV. Pio IV. Gregor. XIII. restentur tamen unanimiter, & testati fuerint apud Rotam, super hoc ab ea examinari, se nunquam vidisse usum receptam hanc regulam, & consequenter se non vidisse unquam ei derogatum. Addit nihilominus Paris. à n. 32. quòd tempore Pontificatus Gregorii XIII. de stylo Cancellariæ necessaria fuerit derogatio hujus regulæ; neque mirandum, quòd stylus in Curia modò sit albus, modò niger, & mutetur secundum opinionem Datarii, Auditorum Rotæ & Abbreviatorum, ut Felin. in c. Rodolphus. de rescrip. n. 22. ac proinde concludit Paris. n. 34. hodie dum (hoc est illius tempore) necesse esse in resignationibus promovendorum ponere derogationem hujus regulæ, quando resignans est certus, vel haberet spem de sua promotione; aliàs resignatio facta absque dicta derogatione ex usu non esset valida. Denique ex possessione decennali insurgere præsumptionem derogationis hujus regulæ, & sic dispensationis, tradit Paris. n. 59. citans Covar. in reg. poss. p. 2. §. 1. n. 1. de quo vide eundem Paris. latè n. seq.

Questio 321. An mente captus & furiosus resignare possit beneficium suum?

1. **R**espondeo primò: Nec posse resignare, nec permutare; sed quòd cum careat iudicio & usu rationis, sicut non potest alienare, vendere, donare sua, & alios actus legitimos exercere, ita nec renunciare; ideoque resignatio per tales facta, cum sit nulla, si redierint ad sanitatem, poterunt repetere sua beneficia resignata in amentia. Paris. l. 3. q. 8. à n. 1. Pirh. de renunc. n. 37. cum communi.

2. Respondeo secundò: Quòd si tamen talis haberet lucida intervalla, posset tempore talis intervalli validè resignare, & recuperatà valetudine nequit recuperare beneficium resignatum; quia cessat impedimentum amentia. c. quamvis teste. 7. q. 1. C. Consalidus 17. q. 2. Paris. n. 9. citans Rossiniac. de benef. c. 25. n. 2. Sarn. de infirm. resign. q. 10. in principio. Pirh. loc. cit. cum communi. Porro facta resignatio ab amente habente lucida intervalla non præsumitur facta tempore talis intervalli seu sanæ mentis. Paris. n. 11. citans Rebuff. in pr. tit. reg. de infirm. resign. n. 20. & Gloss. in c. dilectus. v. competem de successor. ab intestat. contra Sarn. reg. de infirm. q. 10. allegantem pro se Baldum in Margarita. v. furiosus. & in l. ult. c. de hered. institu. &c. eò quòd furor, cum sit infirmitas corporis & animi, & magnus morbus, præsumitur durare, contrarium dicenti incumbit onus probandi. Paris. ibid. n. 12. & 13. ex cit. glos. & aliis. Adde quòd spontanea renunciatio non præsumitur. c. super hoc. de renunc. & ibi Auctores communiter. Paris. n. 14. Tradit tamen idem à n. 16. ex Gloss. in c. iudices. 3. q. 9. Anchar. cons. 5. &c. hoc procedere nimirum, quòd censetur furor durare, nisi contrarium probetur, quando sufficienter probatum de furore (quin n. 17. plenè probandum

dicat ex Zabarell. consil. 56. col. 2. ut si testes depo-
nant se vidisse illum furentem) dum enim furor non fuit sufficienter probatus, uti & in dubio præsumitur quis sanæ mentis. Paris. n. 19. citans C. Paris. cons. 87. n. 1. vol. 4. Bald. in l. quidam in sub. not. 2. ff. de cond. instir. Item dum quis modico tempore fuit furiosus, quia id potuit contingere ex aliquo accidente, non præsumitur furiosus sed sanæ mentis. Paris. n. 19. ex Barr. Alex. & Decio. Addit etiam idem n. 20. ex Rebuff. in pr. ubi ante n. 18. quòd dum quis, quia doloris causâ incidit in rabiem, non potuit resignare, tria esse probanda, infirmitatem, furorem, & quòd eo tempore, quo fuit furiosus, resignavit; & si probatum solum fuerit, cum varia & diversa delicta dixisse causâ morbi, nisi probetur quoque, eo tempore resignasse, vel constituisse procuratorem ad resignandum, valere resignationem sicut testamentum.

3. Respondeo terriò: Pari ratione ebrium in ebrietate non posse resignare. Paris. loc. cit. n. 22.

Questio 322. An senex possit resignare?

Respondeo: Eum posse resignare tam coram Ordinario, quam coram Papa. Paris. l. 3. q. 17. n. 1. & 2. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 126. qui tamen uti & Paris. loc. cit. n. 3. ait illius renunciationem difficilius admitti, & Paris. cit. n. 3. hinc renunciationem senis debere plus justificari, quam juvenis; qui etiam n. 7. responsum limitat hoc modo: nisi renunciatio senis esset fraudulenta.

Questio 323. An spoliatus beneficio illud post spoliationem resignare possit?

Respondeo: De hoc commodius dicendum infra; ubi de renunciatione factâ dolo vel vi, vide tantisper Azor p. 2. l. 7. c. 26. q. 7.

Questio 324. An, & qualiter minores (quales in iure dicuntur tam illi, qui decimum quartum ætatis annum necdum attigerunt, qui sub tutorum curâ esse solent, quam qui decimum quartum annum, seu annos pubertatis excefferunt, annum tamen vigesimum quintum necdum attigerunt, quibus curatores dantur. Azor p. 2. l. 7. c. 20. q. 9. quippe appellatione minorum venit tam pueritia, quam adolescentia. c. in præsentia. de probat. l. 3. q. 7. n. 1.) resignare possint sua beneficia?

1. **R**espondeo primò: Minor viginti quinque, major tamen quatuordecim annis potest resignare beneficia sua, idque sine curatoris auctoritate & consensu. Azor. loc. cit. Paris. loc. cit. n. 2. juncto n. 5. citans pluribus, dicensque communem, & sic communiter practicari in curia & extra. Castrop. de benef. tr. 13. d. 6. p. 2. §. 3. n. 12. Pirh. ad tit. de renunc. n. 22. Nam talis minor in beneficiis, & aliis causis spiritualibus, nec non ab iisdem dependentibus, habetur pro majore viginti quinque annis, ut Gloss. communiter recepta in c. Ex parte. de restit. spoliat. v. quamvis minor. ita ut sicut possit in iudicio stare & agere, procuratorem constituere, quin & extra iudicium omnes actus & contractus celebrare sine curatore, ut in ior viginti quinque annis. Azor. Pirh. Castrop. loc. cit.

Paris.

Parif. n. 3. juncto n. 6. Tond. qq. benef. p. 1. c. 50. n. 1. & 2. citans Rotam decis. 571. p. 4. recent. tom. 1. n. 1. juxta c. ult. de judic. in 6. ita etiam tam acceptare, quam renunciare possit sine curatore; à pari enim procedunt, stare in judicio, actiones intentate, &c. & renunciare; quia eo modo per viam indirectam alienatio sequi potest. Parif. loc. cit. n. 4. juxta l. ait prator. ff. de jure deiber. & ibi Barth. aded, ut quantum ad hoc, matrimonium carnale & spirituale aequiparentur. Parif. n. 6. in fine.

2. Respondeo secundò: Potest talis minor non solum resignare, etiam per procuratorem, Azor. loc. cit. seu constituere procuratorem ad resignandum; Parif. n. 8. Pirh. loc. cit. sed etiam potest hunc constituere absque causa cognitione, & judicis decreto, Pirh. loc. cit. Parif. loc. cit. n. 9. non obstante, ut inquit, decisione Rotæ, in Segobienf. integra portio. de 20. Octobris. 1540. quam refert Put. decis. 161. l. 2. in qua videtur tentum contrarium; Si enim in causis beneficialibus & aliis spiritualibus, iisque annexis (qualis v. g. est causa legitimitatis, ut Parif. n. 10.) habentur majores seu parificantur illis juxta cit. c. ult. de jud. in 6. ergo sicut renunciare, vel procuratorem ad resignandum constituere potest major absque istis solemnitatibus, ita etiam talis minor. Parif. cit. n. 10.

3. Respondeo tertio: Minor annis; 4. dum nimirum is ex dispensatione ante annum 14. ante quem aliàs ex decreto Trid. sess. 23. c. 6. conferri nequit alicui beneficium, haberet beneficium resignare potest. Pirh. loc. cit. n. 23. Tond. loc. cit. n. 15. Parif. cit. q. 7. n. 58. dicens esse receptam ab omnibus. Verum ut renunciare valide, accedere debet, seu requiritur auctoritas tutorum, cum cognitione causa, & decreto Superioris. Tond. loc. cit. Pirh. cit. n. 23. Parif. n. 59. citans Bursart. conf. 411. n. 13. Rebuff. conf. 83. n. 2. & 3. Card. Paleor. &c. pupillus enim sine tutore nihil ardentare potest. c. 2. de atate & qualitate. & c. ult. de re judic. in 6. & ibi Auctores, Pirh. loc. cit. Parif. n. 60. Nec habet administrationem Ecclesie aut bonorum sine decreto Superioris. Parif. n. 61. citans Cardin. Butrium, Anchar. Jo. And. in c. ex ratione. de atate. & qualitat. nec tenet legitimam personam, nec consentum in spiritualibus ad agendum & defendendum, similiaque exercenda. Parif. n. 62. citans Ferret. conf. 282. n. 1. & c.

Quæstio 325. An, & qualiter minori, tam excedenti, quam non excedenti decimum quartum annum adversus resignationem ab eo factam concedenda sit restitutio in integrum?

Respondeo ad primum: Si talis minor quatuordecim annis, seu impubes resignavit interveniente causa cognitione, & judicatum fuerit (intellige à Superiore) expediens pupillo renunciare; quia v. g. cum haberet plura beneficia, uno se exoneravit, restitui non debet; quia non videretur deceptus, adeoque non circumscriptus. l. ult. c. de in integ. restit. Parif. cit. q. 7. n. 63. citans Rebuff. &c. Si verò resignavit sine tutore, & sine causa cognitione, erit restituendus; quia in hoc casu dicitur latus, juxta Parif. cit. n. 63. qui pro hoc citat Rebuff. Paleor. Rotam, &c. Verum contra hanc secundam partem illud esse videtur, quod Castrop. cit. p. 2. s. 3. n. 13. ait de resignante minore pubere, nimirum, quodd, cum talis resignatio sine tutore à tali facta non valeat, auxilium resti-

tutionis in integrum implorare nequeat; cum hæc restitutio locum non habeat, nisi ubi dominium translatum fuit.

2. Respondeo ad secundum primò: Si minor pubes, seu major quatuordecim annis in resignatione non est latus; ut quia duo habebat beneficia, & alterutro commodè vivere poterat (ut expressè Pirh. cit. n. 23. Azor. loc. cit.) vel quia resignavit ad favorem alicujus consanguinei vel amici, aut cum vellet matrimonium vel religionem inire, aut ex alia simul causa, ita ut non possit considerari metus aut dolus resignatarii vel alterius, non est restituendus in integrum. Azor. Pirh. ll. cit. Parif. n. 11. citans Cravet. conf. 90. n. 4. Rebuff. in pr. tit. de resign. v. ratione persona. in principio. Covar. l. 1. var. resol. c. 5. & c. quia restitutio in integrum non competit minoribus viginti quinque, nisi latus fuerint, l. non omnia. ff. de minorib. & l. minoribus. c. de in integ. restit. Azor. Pirh. ll. ult. cit. Parif. n. 13. ac hinc Ecclesiam non restitui in integrum, si latus non fuit, procedereque eam rationem eò magis, quia sumus in spiritualibus, in quibus non datur regulariter restitutio, & sic non excusari talem minorem in his, quæ spectant ad salutem animæ v. g. non restitui adversus matrimonium & ingressum religionis.

3. Respondeo ad secundum secundò: Si minor pubes seu major quatuordecim annis in resignatione latus est facto alterius, restituendus est in integrum, si res adhuc est integra, seu necdum beneficium collatum est alteri. Parif. n. 20. citatis quamplurimis, qui restantur esse omnino communem. Idem expressè de tali minore, qui graviter latus est; quia resignavit beneficium, ex quo vivebat, tenent Azor. Pirh. ll. cit. Tond. loc. cit. n. 3. juncto n. 16. etfi de eo expressè mentionem non faciunt, an intervenerit factum alterius; pura inductio, vel dolus resignatarii aut alterius. Verum hic iterum occurret Castrop. & dicet, locum non esse in hoc restitutioni in integrum; quia talis resignatio beneficii, unde unice vivebat, valida non est, adeoque non translative dominii.

4. Respondeo ad secundum tertio: Talis minor latus graviter in resignatione vel ex facto tertii (ut expressè Parif. n. 39. juncto n. 45.) quamvis n. 55. dicat: in judicando non recederem à contraria sententia, & ideo temperarem hanc responsionem, ut si fuerit latus dolo illius, qui obtinet beneficium, ab eo auferri possit, ne delictum ei patrocinetur. Si verò metu vel suasionem Episcopi, Episcopus deberet ei dare simile beneficium; ita expressè ait, tradere Archid. in c. certis. 15. q. 3. Vel etiam qui resignavit beneficium, unde unice vivebat, ut expressè addit Tond. & pro quo à Parif. Pirh. & Azor citatur Covar. l. 1. var. resol. c. 5. n. 3. & à Tond. Berojus decis. 350. n. 4. restitui potest & debet in integrum, etiam si res non sit amplius integra, sive etiam beneficium resignatum jam collatum alteri; quin & ut addit Tond. loc. cit. n. 4. etiam si ipsa possessio in resignatarium translata fuerit, contra Butrium, Abb. (quamvis & hunc contrarium sentire asserat Azor) Hostiens. Archid. Franc. Cravet. &c. apud Parif. n. 39. quia generalis regula juris est, minores graviter latus restituendos esse, nisi contrarium in jure reperiat expresse. l. si ex causa. & l. penult. ff. de minorib. Parif. n. 44. Pirh. cit. n. 23. hic autem casus non reperitur exceptuatus in jure. Et sic restitutionem in integrum dari minori graviter latus,